

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 04-3/23-1/2
EPA 100 XXVIII
Podgorica, 11. decembar 2023. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa Četvrte sjednice, održane 8. decembra 2023. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje predlagača zakona, ministra unutrašnjih poslova, upoznao da je osnovni razlog za predlaganje novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, te i za predlaganje da se isti donese po hitnom postupku, ispunjavanje obaveze iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2022. – 2023. godine, kao i da bi se uključio u naredni izvještaj Komiteta Manival¹ o evaluaciji Crne Gore, koji se očekuje krajem decembra 2023. godine, i time pomogne da se Crne Gore ne nađe na „sivoj listi“ FATF², tj. država sa nedostacima u sistemu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Saopštio je da je zakon uradilo Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa predstavnicima Sektora za finansijsko - obavještajne poslove, Ministarstva pravde, Ministarstva finansija, Uprave prihoda i carina, Centralne banke CG i Komisije za tržište kapitala. Zatim, da predviđena rješenja direktno utiču na državne organe, obveznike i nadzorne organe, kao i na ovlašćena lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma na način da će se postrožiti uslovi i bolje sprovesti nadzor u ovoj oblasti, a čime se takođe vrši usklađivanje sa međunarodnim standardima, direktivama EU i preporukama FATF.

Na Odboru je, polazeći od izlaganja ministra unutrašnjih poslova, konstatovano da se ovim zakonom, između ostalog, uvode određene novine, i to: 1) proširuje lista obveznika na privredna društva, pravna lica, preduzetnike i fizička lica koja obavljaju djelatnosti tj. poslove posredovanja u iznajmljivanju nekretnina u transakcijama u kojima mjesečni zakup iznosi 10.000 eura ili više, 2) vrši identifikacija klijenta koji je fizičko lice bez obaveznog fizičkog prisustva, što je ocijenjeno kao otklanjanje biznis barijere, 3) propisuje nadzor nad Registrom stranih vlasnika; 4) predviđa Registar politički eksponiranih lica koji će u elektronskom obliku voditi Agencija za sprečavanje korupcije, 5) predviđa izdavanje licenci ovlašćenim licima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma od strane finansijsko - obavještajne jedinice na osnovu ispunjenosti propisanih uslova i rezultata stručnog ispita, 6) propisuje da će finansijsko - obavještajna jedinica imati pristup Registru računa i sefova tj. elektronskoj bazi koju vodi Centralna banka, i dr. Takođe, konstatovano je da je poseban fokus odredbi zakona stavljen na nezavisnost, smostalnost u vršenju poslova i primjeni ovlašćenja finansijsko -

¹Manival (engl. MONEYVAL) - Komitet Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

²FATF (engl. Financial Action Task Force) – Grupa za finansijsku akciju protiv pranja novca.

obavještajne jedinice, a što je u skladu sa Egmont³ standardom, kao i na obavezu da sprovodi analizu efikasnosti i djelotvornosti cjelokupnog sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Na Odboru je, s obzirom na ozbiljnost situacije, iskazan zajednički stav da će poslanici dati svoj puni doprinos kako bi se otklonila potencijalna mogućnost svrstavanja Crne Gore na „sivu listu“ FATF-a.

Tokom rasprave, iskazana je zabrinutost da navedena situacija, sa aspekta poslovnog ambijenta i funkcionisanja cjelokupne privrede, može imati za posljedicu opadanje kreditnog rejtinga države, usporavanje u realizaciji stranih investicija, lošiju poziciju države u saradnji sa međunarodnim institucijama, negativan uticaj na poslovanje inostranih kompanija u Crnoj Gori, kao i domaćih kompanija koje posluju sa inostranim.

Polazeći od saopštenja ministra unutrašnjih poslova, da je javna rasprava za navedeni zakon završena u decembru 2021. godine, postavljeno je pitanje zašto se čekalo dvije godine za utvđivanje predloga zakona s obzirom da je bio poznat plan obaveza koje su sugerisale međunarodne organizacije a koje treba da ocjenjuju nivo napretka države u ovoj oblasti. Stoga, interesovalo ih je koje nadležne institucije nijesu obavile posao, kakvu štetu država može imati ako se nađe na toj listi, ko je odgovoran za situaciju u kojoj je država danas dospjela, i dr.

Imajući u vidu mišljenje Ministarstva finansija, u vezi sa odredbom člana 65 zakona, postavljeno je pitanje kako će se resorno ministarstvo odrediti prema sugestiji da se dodatno razmotri predloženi iznos ograničenja od 10.000€ za plaćanje gotovinom ili predvidi odložena primjena te odredbe.

Na sjednici je, između ostalog, poslanike interesovalo: da li je usvajanje ovog zakona jedini uslov da se Crna Gora ne nađe na „sivoj listi“ ili postoje i drugi parametri koji će o tome odlučivati; da li su nadležne institucije na osnovu važećih zakonskih rješenja mogle raditi u cilju zaštite države u ovoj oblasti; kao i šta se uradilo do danas da se spriječi potencijalno svrstavanje Crne Gore u grupi zemalja sa Sirijom, Jemenom, Malijom, Nigerijom i dr.

Takođe, na Odboru je iskazano mišljenje da je, imajući u vidu, da su ovlašćeni predstavnici predlagača zakona ispred Vlade, predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, potrebno razmotriti da se u budućem periodu predlozi zakona iz ove oblasti usmjeravaju Odboru za bezbiječnost i odboranu kao matičnom odboru, s obzirom na njegove nadležnosti.

Odbor je, nakon rasprave i izjašnjavanja, sa devet glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini **da usvoji** Predlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Boris Mugoša.

Odbor je ovlastio stručnu službu Sekretarijata Odbora za ekonomiju, finansije i budžet da, u pripremi ovog zakona za objavu u „Službenom listu CG“, izvrši, eventualne, tehničke korekcije u tekstu predloga zakona.

³Egmont grupa (engl. Egmont Group of Financial Intelligence Units) – međunarodna organizacija finansijskih obavještajnih jedinica.